

Behörighet - Frankrike

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1 Ska jag väcka talan vid en allmän domstol eller vid en specialdomstol (t.ex. en arbetsdomstol)?
- 2 Om målet är av sådan natur att det ska prövas av allmän domstol, hur kan jag veta vid vilken domstol talan ska väckas?
 - 2.1 Gör det skillnad mellan lägre och högre instanser bland de allmänna domstolarna (t.ex. distriktsdomstolar som lägre domstolar och regionala domstolar som högre domstolar), och på vilken nivå ska mitt mål i så fall prövas?
 - 2.2 Territoriell behörighet (är domstolen i stad A eller domstolen i stad B behörig i mitt fall)?
 - 2.2.1 Huvudregeln om territoriell behörighet
 - 2.2.2 Undantag från huvudregeln
 - 2.2.2.1 När kan jag välja mellan domstolen i den ort där svaranden bor och någon annan domstol?
 - 2.2.2.2 När måste jag välja en annan domstol än domstolen i den ort där svaranden bor?
 - 2.2.2.3 Kan parterna själva utse en domstol som annars skulle vara obehörig?
- 3 Om målet är av sådan natur att det ska prövas av specialdomstol, hur kan jag veta vilken specialdomstol jag ska vända mig till?

1 Ska jag väcka talan vid en allmän domstol eller vid en specialdomstol (t.ex. en arbetsdomstol)?

Det franska domstolssystemet består av två typer av domstolar: förvaltningsdomstolar och övriga domstolar.

Varje kategori består av tre nivåer.

I den första kategorin utgörs de allmänna domstolar som meddelar dom i första instans av allmänna förvaltningsdomstolar (*tribunaux administratifs*) och specialdomstolar för förvaltningsmål. Dessa domstolars avgöranden kan överklagas till appellationsdomstolar för förvaltningsmål (*cours administratives d'appel*). Appellationsdomstolarnas avgöranden kan i sin tur överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen (*Conseil d'Etat*).

I den andra kategorin utgörs de allmänna domstolar som meddelar dom i första instans av undre överrätter för tvistemål (*tribunaux de grande instance*), tillsammans med rad andra domstolar vars behörighet har fastställts genom lagstiftning. Dessa domstolars avgöranden kan överklagas till appellationsdomstolar (*cours d'appel*), som är indelade i olika avdelningar (avdelningarna för civilrättsliga (*civile*), arbetsrättsliga (*sociale*), handelsrättsliga (*commerciale*) och straffrättsliga (*criminelle*) mål). Appellationsdomstolarnas avgöranden kan överklagas till Högsta domstolen (*Cour de cassation*) (som är uppbyggd på samma sätt som appellationsdomstolarna och indelad i avdelningar för civilrättsliga, arbetsrättsliga, handelsrättsliga och straffrättsliga mål).

Inom respektive kategori fördelas domstolarna på följande sätt:

Förvaltningsdomstolar:

- Högsta förvaltningsdomstolen (1)
- Appellationsdomstolar för förvaltningsmål (8)
- Förvaltningsdomstolar (42)

Övriga domstolar:

- Högsta domstolen (1)
- Appellationsdomstolar (36)
- Högsta appellationsdomstolen (*Tribunal supérieur d'appel*) (1)
- Övre underrätter för tvistemål (164) [av vilka 16 har behörighet i handelsrättsliga frågor]
- Domstolar i första instans (*Tribunaux de première instance*) (4) [av vilka 2 har behörighet i handelsrättsliga frågor]
- Ungdomsdomstolar (*Tribunaux pour enfants*) (155)
- Socialförsäkringsdomstolar (*Tribunaux des affaires de sécurité sociale*) (114)
- Underrätter för tvistemål (*Tribunaux d'instance*) (307)
- Arbetsdomstolar (*Conseils de prud'hommes*) (210)
- Arbetsöverdomstolar (*Tribunaux du travail*) (6)
- Handelsdomstolar (*Tribunaux de commerce*) (134)

Ovannämnda domstolar har följande specialområden:

- Underrätterna i tvistemål prövar de flesta tvister. Huvudregeln är att dessa domstolar prövar tvister beträffande belopp på upp till 10 000 euro. De har även behörighet att avgöra vissa andra specifika ärenden (obetald hyra, införsel i lön, val på arbetsplatsen, konsumenträttsliga kreditfrågor).
- Handelsdomstolarna har behörighet i tvister mellan näringsidkare, mellan kreditinstitut och mellan näringsidkare och kreditinstitut, tvister rörande handelsföretag och tvister rörande handelsrättsligt reglerade transaktioner mellan alla slags parter och som rör handelsföretag som befinner sig i svårigheter etc.).
- Partssammansatta domstolar för jordbruksarrenden (*tribunaux paritaires des baux ruraux*) prövar tvister mellan ägare av jordbruksfastigheter och arrendatorer (om arrende, delbruk etc.).
- Arbetsdomstolarna handlägger alla tvister mellan arbetsgivare och arbetstagare som följer av enskilda privaträttsliga anställningsavtal.
- Fram till och med ett i lag fastställt datum och senast den 1 januari 2019 har socialförsäkringsdomstolarna (*tribunaux des affaires de sécurité sociale*) behörighet att pröva tvister som följer av den lagstiftning och de bestämmelser som reglerar socialförsäkringar och ömsesidiga jordbruksförsäkringar. Från och med ett i lag fastställt datum och senast den 1 januari 2019 faller sådana tvister inom behörigheten för särskilt anvisade övre underrätter i tvistemål.
- Fram till och med ett i lag fastställt datum och senast den 1 januari 2019 prövar domstolarna för tvister om nedsatt arbetsförmåga (*tribunaux du contentieux de l'incapacité*) tvister rörande funktionsnedsättning eller grad av funktionsnedsättning och arbetsförmåga. Från och med ett i lag fastställt datum och senast den 1 januari 2019 faller sådana tvister inom behörigheten för särskilt anvisade övre underrätter i tvistemål.
- Militärpensionsdomstolar prövar tvister rörande militärpensioner.

2 Om målet är av sådan natur att det ska prövas av allmän domstol, hur kan jag veta vid vilken domstol talan ska väckas?

2.1 Görs det skillnad mellan lägre och högre instanser bland de allmänna domstolarna (t.ex. distriktsdomstolar som lägre domstolar och regionala domstolar som högre domstolar), och på vilken nivå ska mitt mål i så fall prövas?

Fördelningen av behörighet mellan de övre underrätterna för tvistemål, underrätterna för tvistemål och de lokala närdomstolarna (*juridictions de proximité*) anges ovan. Notera att om andra domstolar inte uttryckligen tilldelas behörighet är de övre underrätterna för tvistemål behöriga allmänna domstolar.

- Underrätterna för tvistemål har behörighet att avgöra tvister beträffande belopp upp till 10 000 euro och tvister som rör konsumenträtt, förmyndarskap för vuxna och bostadshyresavtal, oavsett värdet på föremålet för tvisten.
- De övre underrätterna för tvistemål har behörighet i alla andra civilrättsliga tvister som inte faller inom andra domstolars behörighet, framför allt när det gäller familjerättsliga ärenden.

2.2 Territoriell behörighet (är domstolen i stad A eller domstolen i stad B behörig i mitt fall)?

2.2.1 Huvudregeln om territoriell behörighet

Huvudregeln är att behörigheten ligger hos domstolen på den ort där svaranden har hemvist. Syftet med denna regel är att skydda svarandena, eftersom det är lättare för dem att försvara sig vid den domstol som ligger närmast deras hem.

Om svaranden är en fysisk person är därför den domstol behörig i vars domkrets svaranden har hemvist eller är bosatt. För en juridisk person (företag, förening) är behörig domstol domstolen på den ort där denna är etablerad, i regel där denna har sin fasta adress. I vissa fall är det främsta kända driftstället inte beläget på den registrerade adressen. I sådana fall kan stämningsansökan lämnas in till domstolen på den ort där driftstället är beläget. För stora företag med många filialer kan den domstol som stämningsansökan lämnas in till vara domstolen på en av de orter där företaget har filialer.

2.2.2 Undantag från huvudregeln

2.2.2.1 När kan jag välja mellan domstolen i den ort där svaranden bor och någon annan domstol?

- Vid avtal kan käranden väcka talan antingen på den ort där svaranden bor, eller beroende på avtalats karaktär, den ort som varorna ska levereras till eller tjänsterna utföras på.
- Vid utomobligatoriskt skadeståndsansvar och i civilrättsliga förfarandena inom ramen för ett brottmål kan kravet framställas till domstolen på den ort där svaranden bor eller domstolen på skadeorten eller den ort där den skadevållande handlingen utfördes.
- Vid ärenden som rör fast egendom kan käranden väcka talan vid domstolen på den ort där fastigheten är belägen.
- Vid ärenden som rör underhåll eller bidrag till de gemensamma kostnaderna inom ett äktenskap har käranden ett val mellan domstolen på den ort där svaranden bor och domstolen på den plats där borgenären bor, dvs. domstolen på den ort där käranden bor.
- I konsumenttvister kan konsumenter välja att lämna in en ansökan vid domstolen på den ort där de bodde när avtalet ingicks eller där den skadevållande handlingen utfördes.

2.2.2.2 När måste jag välja en annan domstol än domstolen i den ort där svaranden bor?

- I tvister som rör underhållsbidrag eller obligatoriska utbetalningar ligger behörigheten hos domstolen på den ort där den underhållsberättigades make bor eller där den förälder som är barnets huvudsakliga vårdnadshavare bor, även om dessa är vuxna.
- Vid äktenskapsskillnad är behörig domstol domstolen på den ort där familjen har hemvist. Om makarna inte bor tillsammans är behörig domstol domstolen på den ort där deras barn bor. Om makarna inte har några barn är behörig domstol domstolen på den ort där svaranden bor.
- Vid arv är behörig domstol domstolen på den ort där den avlidne senast bodde.
- I ärenden som rör äganderätten till fast egendom är behörig domstol domstolen på den ort där fastigheten är belägen.
- Vid hyra av egendom är behörig domstol domstolen på den ort där egendomen är belägen.

2.2.2.3 Kan parterna själva utse en domstol som annars skulle vara obehörig?

Alla specialdomstolar har exklusiv behörighet, och domstolen måste automatiskt bestrida behörighet. Enda möjligheten att väcka talan vid en domstol som annars skulle vara obehörig är genom valet mellan de övre underrätterna för tvistemål och underrätterna för tvistemål i ärenden där dessa inte har exklusiv behörighet.

Huvudregeln är att en avtalsklausul som strider mot reglerna om territoriell behörighet och tilldelning av mål är ogiltig. Undantag görs för avtal som ingåtts mellan två näringsidkare, förutsatt att klausulen har avfattats på ett mycket tydligt sätt.

3 Om målet är av sådan natur att det ska prövas av specialdomstol, hur kan jag veta vilken specialdomstol jag ska vända mig till?

- Handelsdomstolar: huvudregeln är att domstolen på den ort där svaranden bor är behörig domstol. Vid skadeståndskrav är behörig domstol domstolen på den ort där den skadevållande handlingen inträffade eller skadan ledes.
- Partssammansatta domstolar för jordbruksarrenden: behörig domstol är domstolen på den ort där jordbruksfastigheten är belägen.
- Arbetsdomstolar: arbetstagare får inge ansökningar till arbetsdomstolen på den ort där deras arbetsplats är belägen, den ort där anställningsavtalet ingicks eller den ort där det företag som de är anställda hos har sitt säte. Om arbetet utfördes utanför något av företagets driftställen ska talan väckas på den ort där arbetstagaren bor.
- Socialförsäkringsdomstolar (fram till ett i ett dekret fastställt datum och senast den 1 januari 2019): huvudregeln är att behörig domstol är domstolen på den ort där den förmånsberättigade eller den berörda arbetsgivaren har hemvist eller den ort där svarandeorganisationen har sitt säte, vid en tvist mellan organisationer med säte i olika domkretsar.

Länkar

 [Justitieministeriets webbplats](#)

 [Webbplatsen Legifrance](#)

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 23/07/2018